

ROETH - רות**een vrouw met een gouden hart****INFOBLAD**

Arm, moe en hongerig kwam Roeth na een lange reis aan in Beet Lechem, een plaats waar niemand haar kende. Ze had alles in haar vaderland Moab achter zich gelaten om bij haar schoonmoeder Naomi te blijven en haar niet alleen te laten met al haar verdriet. Lees het romantische verhaal van de jonge vrouw met een hart van goud, die de overgrootmoeder werd van koning David.

Honger

Net als de verhalen over Devora en Sjimsjon speelt de geschiedenis van Roeth zich af in de tijd dat er nog geen koning was en de *sjoftiem*, de rechters, over Israël regeerden. Het verhaal van Roeth begint in Beet Lechem, in die tijd de belangrijkste stad in het gebied van de stam Jehoeda. Het was de woonplaats van Elimelech, zijn vrouw Naomi en hun twee zoontjes Machlon en Kiljon. Elimelech was een rijke man die veel landerijen had in de omgeving van Beet Lechem.

Toen er na een lange periode van droogte hongersnood uitbrak, omdat de grond kurkdroog was en er niets meer op de akkers wilde groeien, besloot Elimelech om te gaan verhuizen. Hij verkocht zijn al zijn bezittingen en ging samen met Naomi en de jongetjes in Moab wonen, het buurland aan de andere kant van de rivier de Jordaan.

Moab

Al gauw had de familie het in Moab zo naar hun zin dat ze besloten om niet meer terug te gaan naar Beet Lechem. Maar na een paar jaar gebeurde er iets heel verdrietigs. Elimelech stierf plotseling en Naomi bleef achter met haar twee kinderen. De jongens groeiden op en trouwden met vrouwen uit Moab: Machlon met Roeth en Kiljon met Orpa. Een tijd later overleden Machlon en Kiljon kort na elkaar. Naomi was erg bedroefd en besloot om terug te gaan naar haar familie.

Naomi

Toen Naomi op weg ging naar Beet Lechem, liepen Roeth en Orpa met haar mee. Toen ze een tijd onderweg waren zei Naomi: 'Ik ga nu afscheid van jullie nemen. Maar eerst wil ik jullie bedanken omdat jullie altijd zo aardig voor me zijn geweest en zulke goede vrouwen waren voor mijn zonen. Ik weet zeker dat God jullie hiervoor zal belonen. Ik hoop dat jullie allebei gauw zullen hertrouwen met een lieve man en dat jullie weer heel gelukkig zullen worden'. Toen ze haar schoondochters omhelsde, begonnen die te huilen. 'We laten je niet alleen, Naomi', zeiden ze. 'We gaan samen met jou naar Beet Lechem'. Maar Naomi zei: 'Wat hebben jullie er aan om met mij mee te gaan naar een vreemd land waar je verder niemand kent? Ga toch terug naar het huis van je ouders'. Orpa en Roeth huilden nog harder. Tenslotte droogde Orpa haar tranen en zei: 'Je hebt gelijk, Naomi. Ik zal doen wat je zegt'. Ze gaf haar schoonmoeder een dikke kus en ging terug.

Roeth

'En jij, Roeth?', vroeg Naomi. 'Kijk eens naar Orpa, die is verstandig. Ze gaat naar haar eigen familie'. 'Dacht je nou echt dat ik je in de steek zou laten?', zei Roeth. 'Je bent altijd zo aardig voor me geweest en ik heb zoveel van je geleerd. Laat me alsjeblieft met je meegaan. Want waar jij heengaat, daar ga ik ook heen. Waar jij overnacht, daar zal ik overnachten. Jouw volk is mijn volk en jouw God is mijn God. Waar jij sterft, daar wil ik ook sterven en begraven worden. Alleen de dood zal ons scheiden'. Samen gingen Naomi en Roeth op weg naar Beet Lechem. Het was de tijd van de gerste-oogst en overal op de velden waren mensen bezig de aren af te maaien en in schoven te binden.

Beet Lechem

Toen Naomi en Roeth in Beet Lechem aankwamen, gonsde de hele stad al gauw van de geruchten. 'Heb je die twee vrouwen gezien? Die ene is toch Naomi?' fluisterden de mensen. 'Wat ziet ze er verdrietig uit! Waar is Elimelech? En wie zou die jonge vrouw zijn?' 'Noem me niet langer Naomi', zei Naomi. Want dat betekent immers 'de gelukkige'. Voortaan heet ik Mara, 'de bittere'. Want mijn leven is heel bitter en verdrietig geworden. Vol ben ik naar Moab gegaan, als een rijke vrouw met man en kinderen. Maar leeg ben ik terug gekomen, als een arme weduwe. Waarom zouden jullie me dan nog Naomi noemen? Mara past nu veel beter bij me'.

Gerst

Naomi schaamde zich om haar familie in Beet Lechem om hulp te vragen, zelfs al hadden zij en Roeth niet eens te eten. 'Naomi, je hebt me wel eens verteld dat het een mitswa is dat arme mensen de aren mogen oprapen die de maaiers op de akker laten liggen', zei Roeth. 'Dat heb je goed onthouden', antwoordde Naomi. 'Nou, dan hebben we in ieder geval te eten!' riep Roeth. 'Blijf jij maar hier, lekker in de schaduw, dan ga meteen naar de velden. Er is vast wel iemand die het goed vindt dat ik de achtergebleven gerste-aren opraap. Daar kunnen we dan brood van bakken. Zie je wel dat het goed is dat niemand in Beet Lechem weet wie ik ben? Nu hoef ik me ook niet te schamen dat ik zo arm geworden ben!' Iedere dag ging Roeth al heel vroeg op pad. Ze werkte hard en 's-avonds had ze altijd zoveel gerst bij elkaar geraapt dat er voor Naomi en haarzelf voldoende te eten was.

Boaz

Op een dag kwam Boaz, de eigenaar van het veld, langs om te zien hoe ver de maaiers al waren gevorderd met de oogst. Toen hij Roeth zag, vroeg hij: 'vertel me eens, wie is dat?'. 'Dat is de jonge vrouw die met Naomi is teruggekomen uit Moab', antwoordden de maaiers. 'En het is er eentje die niet stilzit, hoor! Ze komt al vroeg in de morgen en is de hele dag hard aan het werk'.

Boaz ging naar Roeth toe en vroeg haar vriendelijk hoe ze heette. Hij zei: 'Blijf voortaan maar hier en ga niet in het veld van iemand anders aren zoeken. En als je dorst hebt, dan mag je gerust wat water drinken uit die kruiken daar'. Roeth wist niet precies wat ze moest zeggen. Waarom was de eigenaar van het veld zo aardig voor haar, een onbekende vreemdelinge?

'Ik heb gehoord dat je met Naomi uit Moab bent meegekomen en dat je zo goed voor haar bent', zei Boaz. 'Je hebt haar niet alleen gelaten met al haar verdriet en je hebt je eigen land verlaten om met haar mee te gaan naar een volk dat je niet kende. God zal je belonen voor wat je hebt gedaan'. Toen het etenstijd werd nodigde hij haar uit om mee te eten en gaf hij haar geroosterd koren. En toen ze opstond om weer verder te werken, zei Boaz tegen de maaiers: 'laat een paar extra aren vallen als Roeth in de buurt is, dan hoeft ze minder hard te werken'.

Go'eel

Toen Roeth die avond thuiskwam, had ze veel meer gerst dan anders. Natuurlijk vroeg Naomi hoe dat kwam en Roeth vertelde haar over de eigenaar van het veld, die zo aardig en belangstellend was geweest. Zodra Naomi de naam Boaz hoorde, zei ze: 'God dank dat je op het veld van Boaz aren bent gaan zoeken. Die Boaz is echt een heel aardige man. Wist je dat hij nog verre familie is van mijn man Elimelech? Hij zal ons vast niet in de steek laten'.

Naomi legde Roeth uit, dat er in de Tora staat dat wanneer iemand zo arm geworden is dat hij zijn eigen velden moet verkopen, de familie zoveel mogelijk hun best moet doen om het land weer terug te kopen. 'En ook voor een weduwe die zonder kinderen achterblijft moet de familie zorgen', legde Naomi uit. Degene die dat doet wordt *go'eel* genoemd, dat betekent 'vervanger, inlosser'. Roeth vertelde ook nog dat Boaz gezegd had dat ze op zijn veld kon blijven. Naomi was daar heel blij mee. 'Op het veld van iemand anders zouden ze je misschien lastig vallen', zei ze.

Die hele lente was Roeth op het veld van Boaz te vinden. Eerst raapte ze gerst en daarna tarwe. Af en toe kwam Boaz langs en hij had altijd wel een vriendelijk woordje voor haar.

Een plan

Op een avond zei Naomi: 'Roeth, luister goed naar me. Ik weet dat Boaz vanavond op de dorsvloer is om de gerstekorrels uit de aren te kloppen. Hij blijft daar slapen, zodat hij morgenochtend in alle vroegte kan beginnen. Ga naar hem toe, maar zorg ervoor dat hij je niet ziet. Zodra hij slaapt, moet je de deken aan het voeteneind opslaan en daar gaan liggen'.

Roeth vond het maar een vreemd plan. Maar ze zei tegen Naomi: 'Alles wat je van me vraagt, zal ik doen'. Ze ging naar de dorsvloer en wachtte tot Boaz in slaap gevallen was. Op haar tenen sloop ze dichterbij. Ze tilde de deken aan het voeteneind op en kroop er heel zachtjes onder...

Midden in de nacht schrok Boaz wakker. Er lag iemand aan het voeteneind! Toen hij merkte dat het een vrouw was, vroeg hij: 'Wie ben je?' Roeth antwoordde: 'Ik ben Roeth, neem me toch in bescherming want u kunt onze go'eel zijn'.

'Ik zal alles doen wat je gevraagd hebt', zei Boaz. 'En dat is niet moeilijk, omdat iedereen in de stad weet wat voor een fantastische vrouw je bent en hoe goed je voor je schoonmoeder Naomi zorgt. Natuurlijk wil ik graag go'eel voor jullie zijn, maar er is een probleem. Ik ben maar verre familie, er is iemand anders die eerder in aanmerking komt dan ik. Die zullen we dus eerst de kans moeten geven om go'eel te zijn. Maar als hij dat niet kan of niet wil, dan zal ik het zelf doen'.

Stadspoort

De volgende ochtend ging Roeth vroeg terug naar de stad, nadat Boaz eerst haar omslagdoek had gevuld met gerst. Natuurlijk wilde Naomi precies weten hoe het allemaal gegaan was. Roeth vertelde haar alles en ze liet ook de gerst zien. 'Hij heeft me zes porties gegeven, want hij zei dat ik niet met lege handen naar je terug moest gaan'. 'Dan moeten we nu afwachten wat er verder gebeuren gaat', zei Naomi. 'Maar ik denk dat Boaz het vandaag nog zal regelen'.

Nog diezelfde ochtend ging Boaz naar de stadspoort, de plek waar de wijze mannen van de stad altijd bijeenkwamen. Hij riep het familielid van Elimelech er bij en vroeg hem of hij go'eel wilde zijn om de velden van Elimelech terug te kopen. De man antwoordde dat hij daartoe bereid was. 'Maar,' zo ging Boaz verder, 'als je de velden koopt, dan heb je daarmee ook de verplichting om voor Roeth te zorgen, want zij is de weduwe van een zoon van Elimelech'. Daarop zei de man: 'Dan kan ik geen go'eel zijn, want ik heb zelf ook nog familie waar ik voor moet zorgen'.

Bruiloft

Toen kocht Boaz zelf de velden zelf terug en vertelde de wijze mannen dat hij niet alleen voor Roeth zou zorgen, maar ook met haar wilde trouwen. Intussen waren er veel mensen naar de stadspoort gekomen. Iedereen die hoorde wat Boaz gezegd had was heel blij. Ze riepen: 'Mazzeltov! Moge God haar doen zijn als Racheel en Lea, die samen het Joodse volk hebben voortgebracht! Moge God jullie zegenen en veel kinderen schenken!

Een baby

Een tijd later kregen Roeth en Boaz een zoon, die de naam Oved kreeg. Iedereen kwam ook Naomi feliciteren. 'Door dit kindje zul je weer gelukkig worden. Als hij later groot is zal hij voor je zorgen. Want hij is een zoon van je schoondochter Roeth die zoveel van je houdt en die jou meer waard is dan zeven zonen'.

Toen Oved volwassen was, kreeg hij zelf een zoon: Jisjaj. En Jisjaj kreeg op zijn beurt ook weer kinderen. Een daarvan was David, die koning werd over Jisraeel.